

Sygn. akt III Cz 698/19

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Dyrda

Sędziowie Sądu Okręgowego Henryk Brzyżkiewicz

Artur Żymelka

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2020 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. K., R. K., N. K., Z. K., M. P., J. K. i Ł. K.

przeciwko D. P. i D. Z.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek zażalenia powoda A. K.

na postanowienia Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 25 kwietnia 2019 r., sygn. akt I C 825/17

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Artur Żymelka SSO Andrzej Dyrda SSO Henryk Brzyżkiewicz

Sygn. akt III Cz 698/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2019r. odrzucił pozew w części w zakresie żądania ustalenia nieważności aktu własności ziemi.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że pozew w zakresie żądania ustalenia nieważności podlegał odrzuceniu z uwagi na brak dopuszczalności drogi sądowej. Sąd wskazał, że ustawa z dnia 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, w oparciu, o którą wydano akt własności ziemi, została uchylona przez art. 4 ustawy z dnia 26 marca 1982r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz o uchyleniu ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, a sprawy z tego zakresu dotąd rozpoznawane przez organy administracyjne zostały przeniesione do sądów. Następnie wszedł w życie art. 63 ustawy z dnia 19 października 1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 107, poz. 464), który nie otworzył drogi sądowej do żądania stwierdzenia nieważności aktu własności ziemi wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych. Od tego momentu nie jest możliwe stwierdzenie nieważności aktu własności ziemi w drodze procesu sądowego. Z tych przyczyn na podstawie art. 199 § 1 punkt 1 k.p.c. żądanie pozwu we wskazanym zakresie podlegało odrzuceniu.

Zażalenie na to postanowienie wniósł powód A. K. wnosząc o merytoryczne prowadzenie sprawy gdyż tego wymaga wspólny interes.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odrzucenie pozwu jest decyzją sądu odmawiającą, z przyczyn procesowych, merytorycznego rozpatrywania sprawy. Decyzja ta jest obligatoryjna w sytuacjach, w których od samego początku brak określonych dodatnich przesłanek procesowych lub występują określone ujemne przesłanki procesowe. Jedną z takich przesłanek jest niedopuszczalność drogi sądowej (art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.). Instytucja odrzucenia pozwu zamyka powodowi możliwość przedstawienia sądowi powszechnemu swojego roszczenia w celu uzyskania ochrony sądowej.

Sąd I instancji zasadnie wskazał, że wejście w życie art. 63 ustawy z dnia 19 października 1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw nie otwiera drogi sądowej do żądania stwierdzenia nieważności aktu własności ziemi wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych. Sprawy dotyczące uwłaszczenia zakończonych przed dniem 6 kwietnia 1982r. kończyły się wydaniem ostatecznej decyzją administracyjną, a zatem, ze względu na obowiązującą zasadę podziału kompetencji pomiędzy sądami a organami administracji państwowej oraz zasadę dopuszczalności kontroli decyzji administracyjnych przez sądy tylko w wypadkach i trybie określonych przez prawo, byłoby to możliwe jedynie w razie istnienia w tym względzie wyraźnych przepisów (porównaj: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 12 grudnia 2012r., I Acz 1106/12, uchwała Sądu Najwyższego z 30 czerwca 1992r., III CZP 73/92). W analizowanym przypadku brak jest tego rodzaju unormowań, co skutkować musiało odrzuceniem pozwu w oparciu o art. 199 § 1 k.p.c.

Z tych względów należało orzec jak w sentencji po myśli art. 385 k.p.c. w związku 397 § 2 k.p.c.

SSO Artur Żymelka SSO Andrzej Dyrda SSO Henryk Brzyżkiewicz\